

บทที่ 2

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจ และสามารถดำเนินการวิจัยได้อย่างถูกต้อง มีรายละเอียดดังนี้

อัชรา สุขารมณ์ และอรพินทร์ ชูม (2530 : บทคัดย่อ) "ด้วยศึกษาเปรียบเทียบ นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่าระดับความสามารถกับนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปกติ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเมื่อเทียบกับความสามารถทางสติปัญญาของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่าระดับความสามารถ กับนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่าระดับความสามารถ กลุ่มตัวอย่างได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสังกัดกองการมหกรรมศึกษา กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2529 จำนวน 1,415 คน ซึ่งได้มาโดยวิธี การสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multistage Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลประกอบด้วย แบบสอบถามความเกี่ยวกับภูมิหลังของนักเรียน แบบทดสอบแม่ทีรีช์สก้าวนามาตรฐานระหว่างประเทศ (Raven's Standard Progressive Matrices Test) แบบทดสอบความสภาพแวดล้อมบ้าน แบบทดสอบความรอบรู้เรื่องดูดของบิดามารดา แบบทดสอบความปัญหาด้านตัว ชิงดัดแปลงจากแบบสำรวจปัญหาของมูนีร์ (Mooney Problem Check lists) และแบบทดสอบความจำจุ่งใจไฟล์สัมฤทธิ์ วิเคราะห์ข้อมูลภูมิหลังของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ค่าสถิติร้อยละ และทดสอบค่าไชสแควร์ (Chi-Square test) เปรียบเทียบ ความแตกต่างของนักเรียนแต่ละกลุ่มโดยใช้สถิติทีทดสอบ (t-test) ในกรณากลุ่มตัวอย่าง ให้รีช์วิเคราะห์ทดสอบพหุคุณ (Multiple Regression Analysis) ชนิดสเตปไวส์ (Stepwise)

ผลการวิจัยพบว่า (1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเมื่อเทียบกับความสามารถทางสติปัญญาของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่าระดับความสามารถ กับนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปกติ ขึ้นอยู่กับเพศของนักเรียนและรายได้ของครอบครัวของนักเรียน แต่ไม่ได้ขึ้นอยู่กับระดับการศึกษาและอาชีพของบิดามารดาของนักเรียน (2) เปรียบเทียบนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่าระดับความสามารถ กับนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปกติพบว่า (2.1) ในด้านปัญหาส่วนตัว นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์

หางการเรียนต่างว่าระดับความสามารถ มีปัญหามากกว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปกติ ในด้านสุขภาพร่างกาย ความสัมพันธ์กับบิดา ความสัมพันธ์กับมารดา ความสัมพันธ์กับครู ความรู้สึกนึกคิดเกี่ยวกับตนเอง และการปรับตัว ส่วนปัญหาด้านความสัมพันธ์กับเพื่อนพนันว่า "นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างว่าระดับความสามารถ 2 กลุ่มไม่มีความแตกต่างกัน (2.2)" ในด้านการอบรม เลี้ยงดูของบิดามารดา นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างว่าระดับความสามารถ ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบมีเหตุผลน้อยกว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปกติ นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างว่าระดับความสามารถ ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบมีเหตุผลมากกว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปกติ และนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างว่าระดับความสามารถ ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบชั้นนำด้วยความเข้มข้นมากกว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปกติ (2.3)" ในด้านสภาพแวดล้อมบ้าน พบร่วมนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปกติมีสภาพแวดล้อมทางบ้านดีกว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างว่าระดับความสามารถ ในด้านความสัมพันธ์ภายในครอบครัว ฐานะเศรษฐกิจ และความคาดหวังของบิดามารดา ส่วนตัวนักเรียนที่มีความต้องการพนันว่า "นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทั้ง 2 กลุ่ม ไม่มีความแตกต่างกัน (2.4)" ในด้านแรงจูงใจไฟล์มถ้า "นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างว่าระดับความสามารถ (3)" การคุยภาษาอังกฤษพูดภาษาอังกฤษที่มีนัยสำคัญ (ประสิทธิภาพสูง) ใน การพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรวมของนักเรียนทั้ง 2 กลุ่ม พบร่วม (3.1) นักเรียนกลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างว่าระดับความสามารถพบร่วม กลุ่มตัวพยากรณ์ที่มีประสิทธิภาพสูงเรียงตามลำดับความสำคัญ ได้แก่ การอบรมเลี้ยงดูแบบมีเหตุผล การอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย และแรงจูงใจ ไฟล์มถ้า โดยทั้ง 3 ตัวพยากรณ์มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรวม ร้อยละ 9.90 (3.2) นักเรียนกลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปัจจัย กลุ่มตัวพยากรณ์ที่มีประสิทธิภาพสูงเรียงตามลำดับความสำคัญได้แก่ แรงจูงใจไฟล์มถ้า และฐานะเศรษฐกิจของครอบครัว โดยทั้ง 2 ตัวพยากรณ์มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรวมร้อยละ 5.10

ณัด บุญชัย (2539 : บทคัดย่อ) ได้ค้นคว้าสถิติวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาที่เข้าเรียนโดยวิธีโควตาและสอบคัดเลือก ของสถาบันราชภัฏเชียงใหม่ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเบริญบทผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างนักศึกษาที่เข้าเรียนโดยวิธีโควตาและสอบคัดเลือกของสถาบันราชภัฏเชียงใหม่ โดยใช้กลุ่มตัวอย่าง

398 คน ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนพบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างนักศึกษาที่เข้าเรียนโดยวิธีโครงการกับนักศึกษาที่เข้าเรียนโดยวิธีสอบคัดเลือก ไม่มีความแตกต่างกัน ผลการสร้างสมการจำแนกประเภทพบว่ามีตัวแปรที่สามารถใช้เป็นตัวแปรจำแนกได้ 16 ตัวแปร และได้สมการจำแนก 2 สมการ เมื่อนำสมการดังกล่าวไปทำนายความเป็นสมาชิกของกลุ่มพบว่าสามารถทำนายได้ถูกต้องร้อยละ 88.44 ผลการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาพบว่าในกลุ่มของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนพช. แล้ว กลุ่มของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดี มีปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษามากที่สุด 3 อันดับแรก คือ ผลการเรียนกลุ่มวิชาเนื้อหา ผลการเรียน กลุ่มวิชาชีพครูหรือกลุ่มวิชาวิทยาการจัดการ และผลการเรียนกลุ่มวิชานุชิยภาพฯ ตามลำดับ ในขณะที่ในกลุ่มของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีมาก มีปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษามากที่สุด 3 อันดับแรก คือ ผลการเรียนกลุ่มวิชาเนื้อหา ผลการเรียนกลุ่มวิชาชีพครูหรือกลุ่มวิชาวิทยาการจัดการ และผลการเรียนกลุ่มวิชาลง功夫ฯ ตามลำดับ

ปัณิต สุภาฤกุล และจิรา บุญรักษา (2543 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาสถานภาพของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการพัฒนาสถานภาพของนักศึกษา นุյงพิจารณาเฉพาะกลุ่มปัจจัยลักษณะทั่วไปของนักศึกษา ประกอบด้วย ปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยภูมิหลังทางการศึกษา และปัจจัยครัวเรือน และกลุ่มปัจจัยเกื้อหนุนทางการศึกษา ประกอบด้วย ปัจจัยสถานภาพทางกฎหมาย การเงิน และปัจจัยการเข้าชั้นเรียน ภาษาไทยครั้งนี้เก็บรวบรวมข้อมูลจากนักศึกษาที่พัฒนาสถานภาพในปีการศึกษา 2542 และ 2543 ด้วยวิธีการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (accidental random sampling) จำนวนทั้งสิ้น 214 คน และใช้แบบจำลองโลจิต (logit model) โดยเทคนิคการประมาณค่าพารามิเตอร์ด้วยวิธีความน่าจะเป็นสูงสุด (maximum likelihood estimation : MLE) เพื่ออธิบายอิทธิพลของปัจจัยต่าง ๆ ที่มีผลต่อการพัฒนาสถานภาพของนักศึกษา

ผลการศึกษาพบว่า ลักษณะทั่วไปของนักศึกษาที่พัฒนาสถานภาพการศึกษาส่วนใหญ่ เป็นเพศหญิง สำเร็จการศึกษาจากสถาบันการศึกษาที่ตั้งในเขตภาคเหนือ ในสายสามัญ ศึกษาโดยมีเกรดเฉลี่ยที่จบสัณใน群อยู่ระหว่าง 2.01 – 2.05 ทางด้านพื้นฐานครอบครัวของผู้ที่พัฒนาสถานภาพการศึกษาพบว่า ส่วนใหญ่บิดามารดา มีอาชีพประกอบธุรกิจส่วนตัว มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนของครอบครัวอยู่ระหว่าง 10,000 – 20,000 บาทต่อเดือน และมีสมาชิกในครอบครัว 3 คน สำหรับข้อมูลทางด้านการเงินของนักศึกษาที่พัฒนาสถานภาพการศึกษา

ปรากฏขัดว่า นักศึกษาส่วนใหญ่ได้รับค่าใช้จ่ายประจำเดือนจากครอบครัวเฉลี่ยต่อเดือนอยู่ระหว่าง 1,500 – 3,000 บาท เป็นผู้ที่ไม่เคยกู้ยืมเงินกองทุนกู้ยืมเพื่อการศึกษา และไม่เคยทำงานพิเศษเพื่อหารายได้เสริมภายหลังจากเลิกเรียน เมื่อพิจารณาทางด้านการเติร์ยมตัว ก่อนการเรียนในมหาวิทยาลัย และความประพฤติในขณะที่เป็นนักศึกษาพบว่า นักศึกษาที่พั้นสถานภาพส่วนใหญ่ตัดสินใจเลือกคณะ หรือสาขาวิชาที่มีความปราชูณภาวะเรียนด้วยตนเอง ส่วนความประพฤติในช่วงที่เป็นนักศึกษาพบว่า ส่วนใหญ่มีการเข้าเรียนสม่ำเสมอ แต่การเข้าห้องสมุด การเข้าพบอาจารย์ที่ปรึกษา และทบทวนตัวตนนั้น นักศึกษาที่พั้นสถานภาพส่วนใหญ่ทบทวนตำราเฉพาะช่วงเวลา ก่อนสอบ มีการเข้าห้องสมุดเป็นบางครั้ง และจะเข้าพบอาจารย์ที่ปรึกษาก็ต่อเมื่อ ประสบปัญหานาง夷่าที่ยากต่อการตัดสินใจด้วยตนเอง ทางด้านการใช้เวลาว่างหลังเลิกเรียนพบว่า ลงในส่วนของชุมชนภายนอกและฟังเพลง โดยมีการเที่ยวสถานบันเทิงอย่างน้อยหนึ่งครั้งต่อเดือน สำหรับทัศนคติที่มีต่อวิชาเรียนของนักศึกษาพบว่า นักศึกษาที่พั้นสถานภาพส่วนใหญ่จะมองว่าวิชาเรียนที่ไม่ชอบเรียนอย่างน้อย 1 วิชา โดยวิชาที่ไม่ชอบเรียนมากที่สุด คือ จิตศาสตร์ สาเหตุที่ไม่ชอบเรียนวิชาดังกล่าวเนื่องมาจากการเข้าห้องวิชาแยกต่อการทำความเข้าใจ ไม่มีความพร้อมหรือความสนใจในวิชานั้น และลักษณะของวิชาไม่ถูกใจให้เข้าเรียน

ผลการศึกษาพบว่าตัวแปรอิสระที่กำหนดในแบบจำลอง สามารถอธิบายความน่าจะเป็นที่นักศึกษาจะพัฒนาสถานภาพการศึกษาได้ร้อยละ 22.98 ($\text{McFadden } R^2 = 0.2298$) โดยตัวแปรในกลุ่มปัจจัยลักษณะที่ไปของนักศึกษา ที่มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกับความน่าจะเป็นในการพั้นสถานภาพ ได้แก่ การคงเพื่อนต่างเพศในลักษณะของคู่รัก สายการศึกษาที่สาเร็จก่อนเข้าศึกษาในมหาวิทยาลัยพายัพ และจำนวนสมาชิกในครอบครัว ส่วนตัวเองที่มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้าม กับความน่าจะเป็นในการพั้นสถานภาพ ได้แก่ เกรดเฉลี่ยที่จบ และอาชีพของบิดามารดาที่มีรายได้ประจำ เช่น อาชีพข้าราชการ พนักงานรัฐวิสาหกิจ หรือพนักงานบริษัทเอกชน สำหรับตัวแปรในกลุ่มปัจจัยเกื้อหนุนทางการศึกษาที่มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกับความน่าจะเป็นในการพั้นสถานภาพการศึกษา ได้แก่ การทำงานเสริมนอกเวลาเรียน และความไม่สม่ำเสมอในการเข้าชั้นเรียน ส่วนตัวแปรการตัดสินใจเลือกคณะที่เรียนด้วยตนเอง มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับความน่าจะเป็นที่จะพั้นสถานภาพการศึกษา โดยอิทธิพลของตัวแปรต่าง ๆ ที่มีความสัมพันธ์กับค่าความน่าจะเป็นในการพั้นสถานภาพการศึกษาสามารถอธิบายได้ว่า ความน่าจะเป็นที่นักศึกษาจะพั้นสถานภาพการศึกษาในปีการศึกษาแรกที่เข้ามหาวิทยาลัยจะเพิ่มสูงขึ้น เมื่อ

นักศึกษามีการคบเพื่อนต่างเพศในลักษณะของคู่รัก สายการศึกษาที่จบก่อนเข้าเรียนในมหาวิทยาลัยเป็นสายอาชีวศึกษาหรืออื่น ๆ ที่ไม่ใช่สายสามัญศึกษา และมีเกรดเฉลี่ยที่ได้รับจากสถาบันการศึกษาเดิมในระดับต่ำ ตลอดจนนักศึกษาที่บิดามารดาไม้อาชีพอื่น ๆ ที่เป็นข้าราชการ พนักงานรัฐวิสาหกิจ หรือพนักงานบริษัทเอกชนที่มีเงินเดือนประจำ รวมไปถึงนักศึกษาที่มีจำนวนสมাচิกในครอบครัวมากขึ้น นอกจากนี้นักศึกษาที่ทำงานหน่วยได้พิเศษหลังจากเลิกเรียน และผู้ที่ตัดสินใจเลือกคณะที่เข้ามาศึกษาด้วยตนเอง รวมไปถึงนักศึกษาที่มีความตื่นในการเข้าขั้นเรียนไม่ประจำสม่ำเสมอ จะมีความน่าจะเป็นทางพื้นสถานภาพ

ทิพวรรณ กมลพัฒนานนท์ (2543 : บทคัดย่อ, ได้รับปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและปัจจัยที่มีความสัมพันธ์อย่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา คือ นักศึกษา ระดับปริญญาตรี หลักสูตรภาษาไทย รุ่นปีการศึกษา 2541 ทุกคณะที่กำลังศึกษาอยู่ตั้งแต่ปีที่ 2 ภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2542 ในมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ จำนวน 394 人 ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว การทดสอบค่าเอฟ และการคำนวนค่าสัมประสิทธิ์ สนสัมพันธ์แบบเพียร์สัน โดยกำหนดตัวแปรสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ผลการศึกษาสรุปได้ดังนี้

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.76 นักศึกษาส่วนใหญ่ของแต่ละคณะ และของแต่ละประเภทของโครงการรับเข้า มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับปานกลาง เช่นเดียวกัน ยกเว้นนักศึกษาคณะแพทย์-ศาสตร์ และนักศึกษาโครงการร่วมผลิตแพทย์เพิ่มเพื่อชานวนบทที่นักศึกษาส่วนใหญ่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับมาก

ปัจจัยทางครอบครัว พぶว่า ระดับการศึกษาของบิดา ระดับการศึกษาของมารดา ฐานะทางเศรษฐกิจ (รายได้) ของบิดามารดา ความสัมพันธ์ของบิดามารดา ความสัมพันธ์ระหว่างบิดากับนักศึกษา ความสัมพันธ์ระหว่างมารดา กับนักศึกษา และความคาดหวังของบิดามารดา ไม่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา

ปัจจัยทางด้านสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัย พぶว่า ระบบอาจารย์ที่ปรึกษามีความสัมพันธ์ทางลบกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนคุณลักษณะและพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ ความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์กับ

นักศึกษา และความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มเพื่อนกับนักศึกษา ไม่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา

ปัจจัยทางด้านตัวนักศึกษา พบว่าทัศนคติในการเรียนของนักศึกษา ด้านการยอมรับในตัวครู และด้านการยอมรับคุณค่าทางการศึกษา ไม่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา สำหรับนิสัยในการเรียนของนักศึกษา ด้านการหลีกเลี่ยง การลัดเวลา หรือการจัดการเกี่ยวกับเวลา และด้านวิธีการทำงาน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

สรัตน์ เตียวเจริญ (2543 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลผลกระทบต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาระดับปริญญาตรีที่มีผลการเรียนต่ำกว่าเกณฑ์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลผลกระทบต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ที่มีผลการเรียนต่ำกว่าเกณฑ์ โดยศึกษาจากประชากรจำนวน 32 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า เกี่ยวกับ ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 3 ด้าน คือ ด้านสถานศึกษา ด้านครอบครัว และด้านส่วนตัว โดยมีความเชื่อมั่นสัมประสิทธิ์สัมพันธ์แอลฟ่า (α) Coefficient) ของ Cronbach เท่ากับ 0.91 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ จำานวนตี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษา มีความเห็นต่อปัจจัยที่มีผลกระทบต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในภาพรวมอยู่ในระดับบกวน และเมื่อพิจารณาเป็นรายปัจจัย พบว่า ปัจจัยด้านสถานศึกษา และปัจจัยด้านส่วนตัว มีผลกระทบต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับปานกลาง ส่วนปัจจัยด้านครอบครัว มีผลกระทบต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับน้อย

นฤมล คงขุนเทียน (2545 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามการรับรู้ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 2 มหาวิทยาลัยแม่โจ้ ที่มีแต้มระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมต่ำ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักศึกษาแต่ละคณะ ตามการรับรู้ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 2 มหาวิทยาลัยแม่โจ้ ที่มีแต้มระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมต่ำ โดยศึกษาจากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 80 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า เกี่ยวกับ ปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยมีความเชื่อมั่นสัมประสิทธิ์สัมพันธ์แอลฟ่า

ของ Cronbach เท่ากับ 0.85 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นต่อปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายปัจจัย พบว่า ปัจจัยด้านสถาบันการศึกษามีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับมาก และปัจจัยด้านครอบครัว และส่วนตัว มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับปานกลาง ส่วนผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว พบว่าความคิดเห็นที่มีต่อปัจจัยด้านครอบครัวและส่วนตัว เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างบิดามารดา กับนักศึกษา ทัศนคติในการเรียน นิสัยในการเรียน และปัจจัยด้านสถาบันการศึกษา เกี่ยวกับอาจารย์ที่ปรึกษา คุณลักษณะและพฤติกรรมของอาจารย์ ความสัมพันธ์ของอาจารย์กับนักศึกษา และความสัมพันธ์ของกลุ่มเพื่อนกับนักศึกษา จำแนกตามคณะไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

อมคงพวรรณ คำวงศ์ (2546 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาพฤติกรรมการเรียนและการใช้เวลาว่างของนักเรียนที่มีผลการเรียนต่ำ โรงเรียนศรีธรรมพัฒนาพิชัยการเทคโนโลยีเชียงใหม่ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมการเรียน และการใช้เวลาว่างของนักเรียนที่มีผลการเรียนต่ำ โรงเรียนศรีธรรมพัฒนาพิชัยการเทคโนโลยีเชียงใหม่ โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการนัดศึกษาจำนวน 3 คน ที่มีเกรดการเรียนต่ำกว่า 2.00 และผู้ที่เกี่ยวข้องกับกรณีศึกษาด้วยวิธีการสัมภาษณ์ และการสังเกต แล้วตรวจสอบข้อมูลโดยใช้เทคนิคการตรวจสอบแบบสามเส้า วิเคราะห์ข้อมูลโดยจัดหมวดหมู่ และบรรยาย ผลการศึกษาสรุปได้ดังนี้

1. ข้อมูลส่วนบุคคล พบว่า กรณีศึกษาทุกคนมีภูมิลำเนาอยู่ต่างจังหวัด เป็นบุตรสาวคนเดียวของครอบครัว ฐานะทางครอบครัวสามารถส่งเสียเลี้ยงดูกรณีศึกษาได้เป็นอย่างดี มีความเป็นอยู่ที่ค่อนข้างสะดวกสบายพอสมควร แต่ทุกคนไม่มีการปรึกษาเรื่องส่วนตัวกับบิดามารดา ส่วนความสัมพันธ์กับอาจารย์ในโรงเรียน โดยส่วนใหญ่จะไม่เข้าพบ หรือปรึกษาอาจารย์ อย่างไรก็ตามกรณีศึกษาทุกคนมีความคาดหวังที่จะศึกษาต่อในระดับสูง
2. พฤติกรรมการเรียนของกรณีศึกษา พบว่า นักเรียนไม่มีการเตรียมตัว และเตรียมความรู้ก่อนเรียน ไม่เข้าเรียนอย่างสม่ำเสมอ ไม่ตั้งใจเรียน ไม่ได้ทำงานด้วยตนเอง ผลงานไม่ครบ และไม่เป็นไปตามกำหนดเวลา ไม่ได้ทบทวนบทเรียนเนื่องจากไม่ได้นำตำราเรียนกลับบ้าน การปฏิบัติกรรมการเรียน

และกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียนให้ความร่วมมือเฉพาะในกิจกรรมที่ตนสนใจ
และได้ร่วมปฏิบัติกับเพื่อนสนิท และไม่ค่อยร่วมแสดงความคิดเห็น

3. การใช้เวลาว่างของกรณีศึกษา ส่วนใหญ่เป็นการทำกิจกรรมส่วนตัว เช่น การพูดคุยกับเพื่อน รับประทานอาหารและขนม เสริมสวย ออกรำลังกาย อ่านหนังสือการ์ตูน โดยไม่มีการแบ่งเวลาเพื่อการทบทวนความรู้ ยกเว้นในช่วงเวลาสอบเท่านั้น